

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาการจัดการการผลิตสับปะรดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต

ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

**Improvement of Pineapple Production Management by
Phuket Pineapple Growers Small and Micro Community Enterprise in
Thepkasattri Sub-District, Thalang District, Phuket Province**

นภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (Napatsanun Chumpornpun)*

หฤทัย ภัทรดิลก (Harissadee Pattharadilok)**

อัจฉรา จิตตลดากร (Atchara Jittaladagorn)***

บทคัดย่อ

การวิจัยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการผลิตสับปะรดภูเก็ตของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2) วิเคราะห์การจัดการผลิตสับปะรดภูเก็ตของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ 3) สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการผลิตสับปะรดภูเก็ตของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินการวิจัยโดยกำหนดเก็บข้อมูลจากประชากร ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ตในตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 20 ราย ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลกระบวนการผลิต และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาโดยการสนทนากลุ่มแบบมีส่วนร่วมด้วยเทคนิคแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ระหว่างสมาชิก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวม 15 คน จากนั้นจึงนำข้อมูลวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการการผลิตสับปะรดของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการผลิตสับปะรดของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต สอดคล้องกับมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต ในด้านการกำหนดระยะปลูก วิธีการปลูก การป้องกันกำจัดวัชพืช การบังคับออกดอก การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การควบคุมวัชพืช และการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต สำหรับประเด็นที่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ตปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต ได้แก่ การเตรียมแปลงปลูก การเตรียมหน่อพันธุ์ การใส่ปุ๋ย การป้องกันกำจัดโรค การป้องกันกำจัดแมลง และการจดบันทึกข้อมูล ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถเก็บผลผลิตได้เฉลี่ย 4,321.15 กิโลกรัมต่อไร่ มีรายได้เฉลี่ย 40,196.88 บาทต่อไร่ (น้อยกว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต) ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการจัดการการผลิตสับปะรดของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ตที่เหมาะสมควรดำเนินการ ดังนี้ (1) ควรคัดหน่อที่ใกล้เคียงและปลอดโรค (2) ลดอัตราและจำนวนครั้งในการใส่ปุ๋ย (3) ควรเพิ่มความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันโรคยอดเน่าต้นเน่า โรคผลแฉก รวมถึงสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย เพลี้ยไฟ และไร และ (4) ควรให้ความสำคัญและใส่ใจจดบันทึกข้อมูล

คำสำคัญ สับปะรดภูเก็ต การจัดการการผลิตสับปะรดภูเก็ต

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช n32gardendesign@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช achara.chi@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The research objectives were (1) to study about Phuket pineapple production processes by the members of community enterprise group, (2) to analyze Phuket pineapple production management by the members of community enterprise group, and (3) to synthesize the development methods of Phuket pineapple production management by the members of community enterprise group.

The research were operated by collecting information from the people who were the members of community enterprise group of Phuket pineapple growers in *Thepkasattri* Sub-District, Thalang District, Phuket Province total 20 persons by using interviews for collecting information about production processes and synthesizing the development methods through participation seminar by Focus Group technique between members and relevant staffs total 15 persons, after that, bringing the received information to analyze by comparison with the standard of geographical indication of Phuket pineapple to find development methods of pineapple production management by the members of community enterprise group.

The research results indicated that pineapple production processes by the members of community enterprise group of Phuket pineapple growers Phuket conformed to the standard of geographical indication of Phuket pineapple in parts of the planting time schedule, planting instructions, weed disposal and prevention, flowering on command, pest control, weed control as well as post-harvest practices. For the issue of operations by the members of community enterprise group of Phuket pineapple growers, it did not conform to the standard of geographical indication including the preparation of Phuket pineapple, such as, planting preparation, tiller preparation, fertilizing, disease disposal and prevention, insect disposal and prevention as well as information recording. Nevertheless, the members of the community enterprise group could harvest on the average of 4,321.15 kg per rai and had average income total 40,196.88 baht per rai (less than compliance with the standard of geographical indication of Phuket pineapple). Therefore, the proper development methods of pineapple production management by the members of community enterprise group of Phuket pineapple growers should be conducted as follows: (1) Select nearby disease-free tiller, (2) reduce the rate and frequency of fertilizing, (3) increase knowledge and understanding about the use of chemicals to prevent treetop and core rotting disease, stunted fruit disease including the chemicals for disposal and prevention from Mealy Bugs, Sessiles, Thrips and mites, and finally, (4) give priority and attention for information recording.

Keywords: Phuket Pineapple, Phuket Pineapple Production Management